

REPUBLIKA E KOSOVËS - REPUBLIKA KOSOVO - REPUBLIC OF KOSOVO
GJYKATA KUSHTETUESE
USTAVNI SUD
CONSTITUTIONAL COURT

Priština, dana 9. decembra 2022.godine
Nr.ref.:RK 2090/22

REŠENJE O NEPRIHVATLJIVOSTI

u

slučaju br. KI09/22

Podnosilac

Zef i Paul Gruda

Ocena ustavnosti

Presude Vrhovnog suda PA-II.br.5/20121 od 15.07.2021. godine.

USTAVNI SUD REPUBLIKE KOSOVO

u sastavu:

Gresa Caka-Nimani, predsednica
Bajram Ljatifi, zamenik predsednika
Selvete Gërxhaliu-Krasniqi, sudija
Safet Hoxha, sudija
Radomir Laban, sudija
Remzije Istrefi-Peci, sudija, i
Nexhmi Rexhepi, sudija

Podnosilac zahteva

1. Zahtev su podneli Zef i Pal Gruda iz Prizrena (u daljem tekstu: podnosioci zahteva).

Osporena odluka

2. Podnosioci zahteva osporavaju ustavnost presude Vrhovnog suda Kosova [PA-II.br.5/2021] od 15. jula 2021. godine. (u daljem tekstu: Vrhovni sud) u vezi sa Presudom Apelacionog suda – Specijalno odeljenje [APS. br. 43/2020] od 26. februara 2021. godine (u daljem tekstu: Apelacioni sud).
3. Podnosioci zahteva se presudu Apelacionog Suda [PA-II.br.5/2021] od 15. jula 2021. godine primili dana 17. septembra 2021. godine.

Predmetna stvar

4. Predmetna stvar je ocena ustavnosti pomenute presude Vrhovnog suda kojom je, po navodima podnosioca zahteva, došlo do povrede prava koja su zagantovana članovima 30. [Prava optuženog], 31. [Pravo na pravično i nepristrasno suđenje] Ustava Republike Kosovo (u daljem tekstu: Ustav), kao i člana 1. Dodatnog protokola i 6. [Pravo na pravično suđenje] Evropske konvencije o ljudskim pravima (u daljem tekstu: EKLJP).

Pravni osnov

5. Zahtev je zasnovan na stavovima 1 i 7 člana 113 [Jurisdikcija i ovlašćene strane] u vezi sa članom 21.4 Ustava, članom 22 [Procesuiranje podneska] i 47 [Individualni zahtevi] Zakona br. 03/L-121 o Ustavnom sudu Republike Kosovo, (u daljem tekstu: Zakon) i na pravilu 32 [Podnošenje podneska i odgovora] Poslovnika o radu Ustavnog suda (u daljem tekstu: Poslovnik o Radu).

Postupak pred Ustavnim sudom

6. Podnosioci zahteva su 20. januara 2022. godine podneli zahtev pošti, koji je stigao u Ustavni sud Republike Kosovo (u daljem tekstu: Sud) i registrovan je 25. januara 2022. godine.
7. Dana 3. februara 2022. godine, predsednica Suda je imenovala sudiju Safeta Hoxhu za sudiju izvestioca i veće za razmatranje, sastavljeno od sudija: Selvete Gërxaliu Krasniqi (predsedavajuća), Remzie Istrefi Peci i Nexhmi Rexhepi (članovi).
8. Sud je 4. marta 2022. godine obavestio podnosioca zahteva o registraciji zahteva. Istog dana, jedna kopija zahteva je poslata Vrhovnom sudu.
9. Dana 4. marta 2022. godine, Sud je obavestio Osnovni sud u Prizrenu (u daljem tekstu: Osnovni sud) o registraciji zahteva i zatražio od njega da podnese povratnicu kojom se dokazuje kada su podnosioci zahteva primili osporenu presudu Vrhovnog suda.
10. Dana 25. marta 2022. godine Podnosilac zahteva je podneo Sudu dodatne dokumente.
11. Dana 13. juna 2022. godine zastupnik podnosioca zahteva je dostavio Sudu dopis zajedno sa ovlašćenjima za zastupanje i zatražio je od Suda da objedini zahteve koje su podnosioci podneli pred sudom, odnosno zahtevom KI16/21.
12. Dana 16. novembra 2022. godine, Veće za razmatranje je razmotrilo izveštaj sudije izvestioca i jednoglasno je preporučilo Sudu u punom sastavu da proglasi ovaj zahtev neprihvatljivim.

Pregled činjenica

13. Na osnovu spisa predmeta, podnosioci zahteva su žrtve zelenaštva jer su isti uzeli novac u obliku zelenaštva od nekih lica i žale se da u vezi sa tim licima sudovi nisu doneli odluke na meritoran način.
14. Osnovni sud je 24. maja 2019. godine presudom [PKR. br. 76/2018] oslobodio od optužbi i to: Tune Kqira za krivično delo organizovani kriminal iz člana 274. stav 3. Krivičnog zakona Kosova (u tekst u daljem tekstu: KZK), vezano za krivično delo iznude iz člana 267 stav 2 u vezi sa članom 23 KZK, i krivično delo zelenaštvo iz člana 343 stav 3 KZRK, za optužene Gjon Kqira i Marjan Kqira oni su oslobođeni krivice za krivično delo organizovanog kriminala iz člana 274. stav 1. KZK, u vezi sa krivičnim delom iznude iz člana 267. stav 2. KZK, i krivično delo zelenaštvo iz člana 343. stav. 3 KZK u vezi sa članom 23 Krivičnog zakonika, optuženi Kastriot Kqira, Benson Buza, Gjekson Kqira su oslobođeni krivice za krivično delo organizovani kriminal iz člana 274 st. 1 KZK, kao i optuženi Tune Kqira, Kastriot Kqira, Benson Buza, Marjan Kqira i Gjon Kqira oslobođeni su krivice za krivično delo pranje novca iz člana 308 u vezi sa članom 31 Krivičnog zakonika u vezi sa članom 32 stav 1 i 2 podstav 2.1 zakona br. 03/L-96 za sprečavanje pranja novca i omogućavanje terorizma. Sa druge strane, proglašeni su krivima i izrečene su sledeće kazne: Optuženom Kastriotu Kqiri za krivično delo, iznude iz člana 267 stav 2 KZRK i zelenaštvo iz člana 343 stav 3 KZRK, i osuđen je na kaznu zatvora u trajanju od 3 (tri) godine, u koje mu je uračunato i vreme provedeno u pritvoru od 28.05.2015. do 11.10.2015. godine, kao i za krivično delo neovlašćeno posedovanje, kontrola ili držanje oružja iz člana 374. st. 1 KZRK-a, za koje je proglašen krivim i gde je osuđen na novčanu kaznu od 1.500 (hiljadu petsto) €. Tune Kqira, za krivično delo organizovanja piramidalnih šema i nezakonitog kockanja iz člana 300 stav 3 u vezi sa stavom 2 u vezi sa članom 32 i članom 31 KZRK, izrečene mu je kaznu zatvora u trajanju od 2 (dve) godine i 3 (tri) meseca i tu je obračunato i vreme provedeno u pritvoru od 28.05.2015. do 29.08.2017. godine i za krivično delo neovlašćeno posedovanje, kontrola ili držanje oružja iz člana 374. st. 1 KZRK, isti je proglašen ga krivim i osuđen je na novčanu kaznu od 1.500 (hiljadu i petsto) €. Gjon Kqira, zbog krivičnog dela organizovanja piramidalnih šema i nezakonitog kockanja iz člana 300 stav 3 u vezi sa stavom 2 u vezi sa članom 31 KZRK-a, osuđen je na kaznu zatvora u trajanju od 2 (dve) godine i 5 (pet) meseci i zaračunato mu je i vreme koje je proveo u pritvoru od 25.05.2015. do 11.10.2017. godine, a za krivično delo neovlašćeno posedovanje, kontrola ili držanje oružja iz člana 374. stav 1. KZRK, isti je proglašen krivim i osuđen je na novčanu kaznu od 1.500 (hiljadu i petsto) €. Marjan Kqira zbog krivičnog djela neovlašćeno posedovanje, kontrola ili držanje oružja iz člana 374. st. 1 KZRK, je proglašen krivim i osuđen na novčanu kaznu od 1.500 (hiljadu i petsto) €. Benson Buza za krivično delo iznuda iz člana 267 stav 2 KZK-a i zelenaštvo iz člana 343 stav 3 KZK-a i osuđen je na kaznu zatvora u trajanju od 2 (dve) godine i 5 (pet) meseci u koju je uračunato i vreme provedeno u pritvoru od 28.05.2015. do 03.10.2015.godine, kao i za krivično delo posedovanje, kontrolu ili neovlašćeno držanje oružja iz člana 374. st. 1 KZRK-a, je proglašen krivim i osuđen je na novčanu kaznu od 1.500 (hiljadu i sto) €, koju je obavezan da plati u roku od 15 dana, u protivnom će mu kazna biti zamenjena kaznom zatvora gde će se obračunati na svakih 20 eura novčane kazne sa jednim danom zatvora. Besfort Omaja za krivično delo iznude iz člana 267. stav 2. KZZ-a, za koje je osuđen na kaznu zatvora u trajanju od 2 (dve) godine i 5 (pet) meseci, u koju mu je uračunato i vreme provedeno u pritvoru ili kućnom pritvoru od 28.05.2015. do 30.06.2017. godine. Gjekson Kqira za krivično delo zelenaštvo iz člana 343. st. 1 KZRK-a, i izrečena mu je kazna zatvora u trajanju od 8 (osam) meseci i novčana kazna od 1000 (hiljadu) €, u ovu kaznu je uračunato i vreme provedeno u pritvoru od 28.05.2015. do 26.01.2016. godine. Gëzim Kqira za krivično delo zelenaštvo iz člana 343 st. 1 KZRK, i

izrečena mu je kazna zatvora u trajanju od 6 (šest) meseci i novčana kazna od 1000 (hiljadu) €, uključujući vreme provedeno u pritvoru od 11.10.2015. do 09.02.2016. godine. Uz saglasnost optuženog, kaznu zatvora zamenio je novčanom kaznom u iznosu od 3.000 (tri hiljade) €, kojom je optuženi obavezan da ovaj iznos plati u roku od 15 dana, a u slučaju da optuženi ne plati novčanu kaznu, onda će se novčana kazna zameniti kaznom zatvora, koja se računa na svakih 20 eura novčane kazne sa jednim danom zatvora. Prvostepeni sud je takođe naložio poništenje rešenje od 11.02.2016. godine, rešenja i naloge o oduzimanju nepokretne i pokretne imovine, kojom je naloženo da se ovi predmeti vrate optuženima a koji su bili oduzeti na način opisan u rešenju, dok je naloženo oduzimanje oružja protiv optuženih Tune, Marjan, Kastriot, Gjon Kqira i Benson Buza. Naloženo je da oštećeni svoje imovinskopravne zahteve realizuju u parničnom postupku. Sud je obavezao svakog optuženog posebno da plati iznos od 2.000 (dve hiljade) €, na ime sudskog paušala - na ime troškova krivičnog postupka i takođe da posebno plati troškove od 50 €, na ime troškova krivični postupak za fond za obeštećenje žrtava zločina.

15. Državno tužilaštvo je neutvrđenog dana uložilo žalbu Apelacionom sudu na presudu Osnovnog suda.
16. Dana 4. maja 2020. godine, Apelacioni Sud je u presudi [APS. Br. 06/2019] usvojio žalbu tužilaštva i po službenoj dužnosti je delimično izmenio ožalbenu presudu u oslobađajućem delu tako da je proglasio krivim optužene: Tune Kqira, kastriot Kqira, Gjon Kqira, Marijan Kqira, Benson Buza, Gjekson Kqiram Gëzim Kqira, za krivično delo iznuda iz člana 328, st. 2 u vezi sa st. 1 KZRK-a i za krivično delo Zelenaštva iz člana 343 st. 3 u vezi sa st. 1 u vezi sa članom 31 KZRK-a donoseći sledeću odluku: Tune Kqira na kaznu zatvora od 5 (pet) godina i novčanu kaznu od 20.000 (dvadeset hiljada) €, Kastriot Kqira na kaznu zatvora od 5 (pet) godina i novčanu kaznu od 20.000 (dvadeset hiljada) €, Gjon Kqira na kaznu zatvora u trajanju od 3 (tri) godine i 6 (šest) meseci i novčanu kaznu od 10.000 (deset hiljada) €, Marijan Kqira na kaznu zatvora u trajanju od 3 (tri) godine i novčanu kaznu u iznosu od 5.000 (pet) hiljada) €, Benson Buza na kaznu zatvora od 5 (pet) godina i novčanu kaznu od 20.000 (dvadeset hiljada) €, Gjekson Kqira na kaznu zatvora u trajanju od 3 (tri) godine i novčanu kaznu u iznosu od 5.000 (pet hiljada) €, i Gëzim Kqira na kaznu zatvora u trajanju od 3 (tri) godine i novčanu kaznu u iznosu od 5.000 (pet hiljada) eura. Usvajanjem žalbe tužilaštva delimično preinačuje prvostepenu presudu, samo u pogledu odluke o kazni, tako da je optuženi Besfort Omaj za krivično delo iznude iz člana 267. stav 2. KZK-a osuđen na kaznu zatvora u trajanju od 5 (pet) godina, u koju kaznu se uračunava i vreme provedeno u pritvoru. Tune Kqira za krivično delo organizovanja piramidalnih šema i nezakonitog kockanja iz člana 300 stav 3 u vezi sa stavom 2 KZRK, je osuđen na kaznu zatvora u trajanju od 2 (dve) godine i 8 (osam) meseci. Gjon Kqira za krivično delo organizovanja piramidalnih šema i nezakonitog kockanja iz člana 300 stav 3 u vezi sa stavom 2 KZRK-a, je osuđen na kaznu zatvora u trajanju od 2 (dve) godine i 8 (osam) meseci. Što se tiče optuženih: Tune Kqira, Gjon Kqira, Benson Buza, Marijan Kqira i Kastriot Kqira, za krivično delo neovlašćeno vlasništvo, kontrola ili posedovanje oružja iz člana 374. stav 2. KPRK-a, za koje su proglašeni krivim, menja se presuda, tako da se svakom optuženom izriče novčana kazna u iznosu od 5.000 (pet hiljada) €. U prilog članu 80 KZRK-a, optuženi su osuđeni na sledeću jedinstvenu kaznu: Tune Kqira na jedinstvenu kaznu zatvora od 7 (sedam) godina i novčanu kaznu od 25.000 (dvadeset pet hiljada) €, u ovom slučaju vreme provedeno u pritvoru se uračunava u kaznu, Kastriot Kqira na jedinstvenu kaznu zatvora od 5 (pet) godina i novčanu kaznu u iznosu od 25.000 (dvadesetpet hiljada) €, u ovu kaznu se uračunava i vreme provedeno u pritvoru. Gjon Kqira na jedinstvenu kaznu zatvora od 5 (pet) godina i 6 (šest) meseci i novčanu kaznu od 15.000 (petnaest hiljada) €, u ovu kaznu se uračunava i vreme provedeno u pritvoru. Marjan Kqira na jedinstvenu kaznu zatvora od 3 (tri) godine, i novčanu kaznu u iznosu od 10.000 (deset hiljada) €, u ovu kaznu se uračunava i vreme

provedeno u pritvoru. Benson Buza na jedinstvenu kaznu zatvora od 5 (pet) godina, i novčanu kaznu u iznosu od 25.000 (dvadeset pet hiljada) €, u ovu kaznu uračunava se i vreme provedeno u pritvoru. Apelacioni sud je poništio prvostepenu presudu i predmet vratio na ponovno suđenje i odlučivanje samo u pogledu krivičnog dela pranje novca iz tačke II izreke i dela oduzimanja imovine. Rešenje od 11.02.2016. godine ostaje na snazi, a na snazi su naredbe o zapleni imovine. Takođe, Apelacioni sud je optuženima: Tune Kqira, Kastriot Kqira, Gjon Kqira Benson Buza i Besfort Omaj odredio meru pritvora koja će se računati od dana hapšenja, ali ne i duže od kazni koje su izrečene u presudi.

17. Neutvrđenog dana, optuženi su podneli tužbu pred Vrhovnim sudom.
18. Dana 8. novembra 2020. godine, Vrhovni sud je odlukom [PA-II. br. 2/2020] usvojio tužbe branilaca optuženih Tune Kqira, Gjon Kqira, Marjan Kqira i Gëzim Kqira, a po službenoj dužnosti u odnosu na optužene Kastriot Kqira, Benson Buza, Gjeksion Kqira i Besfort Omaj, poništio je presudu Apelacionog suda APS. br. 6/2019 od 04.05.2020.godine i vratio predmet ovom sudu na ponovno odlučivanje. Žalba optuženog Besfort Omaj, proglašena je bezpredmetnom. Protiv optuženih Tune Kqira, Kastriot Kqira, Gjon Kqira, Benson Buza i Besfort Omaj, nastavljen je pritvor određen ješenjem APS. br. 06/2019 od 04.05.2020. godine.
19. Dana 26. februara 2021. godine, Apelacioni sud je presudom [APS. br. 43/2020] u postupku ponovnog odlučivanja delimično preinačio presudu Osnovnog suda u Prizrenu PKR. br. 76/2018 od 24.05.2019. godine, tako da su optuženi: Tune Kqira, Gjon Kqira, Marjan Kqira, Benson Buza, Gjeksion Kqira, Gëzim Kqira, proglašeni krivim za krivično delo zelenaštvo iz člana 343 stav 3 u vezi sa stavom 1 kao u tačkama 1/1, 1/3, 1/4, 1/8, 1/9 1/11, 1/12, 1/13 i 1/14, zajedno sa krivičnim delom iznude iz člana 340 st. 2 u vezi sa stavom 1 kao u tačkama 1/1, 1/2, 1/3, 1/4, 1/5, 1/6, 1/7 i 1/9 u saizvršilaštvu iz člana 31. u vezi sa članom 81 KZRK-a, tako da je Sud odredio kazne za krivično delo zelenaštvo iz čl. 343 stav 3 u vezi sa stavom 1 kao u gornjim tačkama. Optuženi: Tune Kqira, kazna zatvora od 4 (četiri) godine i novčana kazna od 10.000 (deset hiljada) €, Kastriot Kqira, kazna zatvora od 4 (četiri) godine i novčana kazna od 10.000 (deset hiljada) €, Gjon Kqira, kazna zatvora u trajanju od 2 (dve) godine i novčana kazna od 3.000 (tri hiljade) €, Marjan Kqira, kazna zatvora od 2 (dve) godine i novčana kazna od 3.000 (tri hiljade) €, Benson Buza, kazna zatvora od 3 (tri) godine i novčana kazna od 10.000 (deset hiljada) €, Gjeksion Kqira, kazna zatvora od 2 (dve) godine i novčana kazna od 3.000 (tri hiljade) €, Gëzim Kqira, kazna zatvora od 2 (dve) godine i novčana kazna od 3.000 (tri hiljade) €. Za krivično delo uznuda iz člana 340. stav 2. U vezi sa st. 1 KZRK-a, kao u gore navedenim tačkama: Optuženi: Tune Kqira, kazna zatvora od 2 (dve) godine i novčana kazna od 10.000 (deset hiljada) €, Kastriot Kqira, kazna zatvora od 2 (dve) godine i novčana kazna od 10.000 (deset hiljada) €, Gjon Kqira, kazna zatvora od 2 (dve) godine i novčana kazna od 5.000 (pet hiljade) €, Marjan Kqira kazna zatvora od 2 (dve) godine i novčana kazna od 2.000 (tri hiljade) €, Benson Buza, kazna zatvora od 3 (tri) godine i novčana kazna od 10.000 (deset hiljada) €, Gjeksion Kqira, kazna zatvora od 2 (dve) godine i novčana kazna od 2.000 (dve hiljade) €, i Gëzim Kqira, kazna zatvora od 2 (dve) godine i novčana kazna od 2.000 (dve hiljade) €. Usvajanjem žalbe Tužilaštva, delimično preinačuje prvostepenu presudu, samo u pogledu odluke o kazni, tako da se optuženi Besfort Omaj za krivično delo iznude iz člana 267. stav 2. KZK-a osuđuje na kaznu zatvora u trajanju od 5 (pet) godina, u koju kaznu se uračunava i vreme provedeno u pritvoru. Tune Kqira za krivično delo organizovanja piramidalnih šema i nelegalnog kockanja iz člana 300 stav 3 u vezi sa stavom 2 KZRK, se osuđuje na kaznu zatvora u trajanju od 2 (dve) godine i 8 (osam) meseci. Gjon Kqira za krivično delo organizovanja piramidalnih šema i nezakonitog kockanja iz člana 300 stav 3 u vezi sa stavom 2 KZRK, se osuđuje na kaznu zatvora u trajanju od 2 (dve) godine i 8 (osam) meseci. Dok za optužene Tune Kqira, Gjon Kqira, Benson Buza, Marijan Kqira i Kastriot

Kqira, zbog krivičnog dela neovlašteno posedovanje, kontrola ili držanje oružja iz člana 374. stav 2. KZRK-a, za koje su oglašeni krivim, presuda se menja, tako da se svaki optuženi kažnjava novčanom kaznom u iznosu od 5.000 (pet hiljada) €. U prilog članu 80 KPRK-a, optuženi su osuđeni na jedinstvenu kaznu zatvora: Tune Kqira jedinstvenu kaznu zatvora u trajanju od 7 (sedam) godina i novčanu kaznu od 25.000 (dvadeset pet hiljada) €, Kastriot Kqira, jedinstvena kazna zatvora u trajanju od 5 (pet) godina i novčana kazna od 25.000 (dvadeset pet hiljada) €, Gjon Kqira, jedinstvena kazna zatvora u trajanju od 5 (pet) godina i 6 (šest) meseci i novčanom kaznom od 15.000 (petnaest hiljada) €, Marjan Kqira, jedinstvena kazna zatvora od 3 (tri) godine i novčana kazna od 10.000 (deset hiljada) €, Benson Buza, kazna zatvora od 5 (pet) godina i novčana kazna od 25.000 (dvadeset i pet) €, Gjekson Kqira jedinstvena kazna zatvora u trajanju od 3 (tri) godina i novčana kazna od 5.000 (pet hiljada) €, Gëzim Kqira, jedinstvena kazna zatvora u trajanju od 3 (tri) godine i novčana kazna od 3.000 (tri hiljade) €. U slučaju da optuženi ne plate novčanu kaznu u roku od 3 meseca, novčane kazne svakom optuženom će biti zamenjene kaznom zatvora, pri čemu će se svakom optuženom naplatiti izrečena kazna u trajanju od jednog dana zatvora sa novčanom kaznom od 20€. Sud je obavezao optužene da na ime troškova krivičnog postupka, plate iznos od 2.000 (dvije hiljade) € svaki posebno, kao i na ime naknade štete žrtvama od krivičnog dela svaki posebno iznos od 50 €. Odluka o dodatnoj kazni za konfiskaciju ostaje nepromenjena. Oštećeni su upućeni u parnični spor radi ostvarivanja imovinsko-pravnog zahteva. Prigovori odbrane optuženih su odbijeni kao neosnovani.

20. Neutvrđenog dana, zastupnici optuženih Tune Kqira, Gjon, Marjan, Gëzim Kqira, i optuženi Besfort Omaj, uložili su žalbu Vrhovnom sudu na presudu Apelacionog suda [APS. br. 43/2020] od 26. februara 2021. godine, zbog bitnih povreda odredaba krivičnog postupka, povrede krivičnog zakona, netačnog ili nepotpunog utvrđivanja činjeničnog stanja i zbog odluke o krivičnoj sankciji, sa predlogom da se tužba usvoji kao osnovana, da se osporena presuda preinači i da se proglase nevinim ili se predmet vrati na ponovno suđenje, a da se mera pritvora ukine.
21. Žalbe su podneli takođe i podnosioci zahteva preko svojih zakonskih zastupnika, zbog odluke o imovinsko-pravnom zahtevu, sa predlogom da se osporena presuda preinači u pogledu imovinsko-pravnog zahteva, presuđujući imovinsko-pravni zahtev za navedene iznose u tačkama 1, 2, 3, 4 i 5 presude, ili da se u vezi sa ovim optužujućim osnovama, presuda treba poništiti i predmet vratiti prvostepenom sudu na ponovno odlučivanje.
22. Državni tužilac je dana 28. aprila 2021. godine dopisom PPA-III- br. 8/2021 predložio da se odbiju kao neosnovane žalbe branilaca optuženih i ovlašćenih zastupnika oštećenih strana.
23. Dana 15. jula 2021. godine, Vrhovni sud je presudom [PA-II. br. 5/2021] odlučio kako sledi: (i) Uz delimično usvajanje žalbi branilaca optuženih: Tune Kqira, Gjon Kqira, Marjan Kqira, Gëzim Kqira, a po službenoj dužnosti i u odnosu na optužene: Kastriot Kqira, Benson Buza i Gjekson Kqira, preinačena je presuda Apelacionog suda Kosova - Specijalno odeljenje APS. br. 4312020 od 26.02.2021. godine, u vezi sa nekim tačkama odredbe presude za krivično delo zelenaštvo iz člana 343 stav 3 u vezi sa stavom 1 KZRK i krivično delo iznude iz člana 340 stav 2 u vezi sa st. 1 KZRK-a, za koje tačke su u skladu sa članom 364. tačka 1.3. KPPK-a, optuženi oslobođeni optužbi jer nema dokaza da su preduzeli inkriminišuće radnje; (ii) uz usvajanje žalbi branilaca optuženih: Tune Kqira, Gjon Kqira, Marjan Kqira, Gezim Kqira i po službenoj dužnosti i u odnosu na optužene: Kastriot Kqira, Benson Buza i Gjekson Kqira po službenoj dužnosti, navedena presuda je preinačena u pogledu odluke o kazni, tako što su optuženi osuđeni na sledeću kaznu: Za krivično delo zelenaštvo iz člana 343. stav 3. u vezi sa stavom 1. KZRK-a, Tune Kqira, prema tački 1.9 izreke, kazna zatvora u trajanju od 1 (jedne) godine i novčana kazna od 1.500 (hiljadu petsto) €, - Kastriot Kqira, prema tačkama 1.3,14,1.9 izreke, kazna zatvora

od 3 (tri) godine i novčana kazna od 5.000 (pet hiljada) evra, - Gjon Kqira, prema tačkama 1.11 i 1.12 izreke, kazna zatvora u trajanju od 1 (jedne) godine i novčana kazna u iznosu od 1.500 (hiljadu petsto) €, - Marjan Kkira, prema tački 1.9 izreke, kazna zatvora u trajanju od 1 (jedne) godine i novčana kazna u iznosu od 1.500 (hiljadu i petsto) €, - Benson Buza, prema tač. 1.1 i 1.10 izreke, kazna zatvora u trajanju od 2 (dve) godine i novčanom kaznom u iznosu od 5.000 (pet hiljada) €, - Gjekson Kqira, prema tačkama 1.8 i 1.14 izreke, izriče kaznu zatvora u trajanju od 1 (jedne) godine i novčanu kaznu u iznosu od 1.500 (hiljadu petsto) €, - Gëzim Kqira, prema tačkama 1.3 izreke, kazna zatvora u trajanju od 1 (jedne) godine i novčana kazna u iznosu od 1.500 (hiljadu i petsto) €. Za krivično delo, iznuda iz člana 340 stav 2 vezana za st. 1 KZRK-a: optuženi: -Tune Kqira, prema tačkama 1.7,1.9 izreke, kazna zatvora od 1 (jedne) godine i novčana kazna od 5.000 (pet hiljada) €, - Kastriot Kqira, prema tačkama 1.2, 1.3, 1.4, 1.5, 1.6, 1.7, izreke, kazna zatvora u trajanju od 2 (dve) godine i novčana kazna od 5.000 (pet hiljada) €, - Gjon Kqira, prema tačkama 1.7, 1.9, izreke, kazna zatvora u trajanju od 1 (jedne) godine i novčanom kaznom u iznosu od 2.500 (dve hiljade i petsto) €, - Marjan Kqira, prema tačkama 1.71.1.9, izreke, zatvorom u trajanju od 1 (jedne) godine. i novčanom kaznom u iznosu od 1.000 (jedna hiljada) €, - Benson Buza prema tački 1.2. izreke, kaznom zatvora u trajanju od 2 (dve) godine i novčanom kaznom u iznosu od 5.000 (pet hiljada) €, - Gjekson Kqira, prema tački 1.7, izreke, kazna zatvora u trajanju od 1 (jedne) godine i novčana kazna od 1.000 (jedna hiljada) €, - Gezim Kqira, prema tački 1.7, izreke, kaznu zatvora u trajanju od 1 (jedne) godine i novčanu kaznu od 1.000 (jedna hiljada) €, 3. Okrivljenima Tune Kqira i Gjon Kqira za krivično delo organizovanje piramidalnih šema i nedozvoljeno kockanje iz člana 300. stav 3. vezano za stav 2 KZRK i krivično delo neovlašćeno posedovanje, kontrola ili držanje oružja iz člana 374 stav 2 KZRK, za izrečene kazne za svakog od njih sa kaznom zatvora u trajanju od 2 (dve) godine i 8 (osam) meseci i novčanom kaznom od 5.000 evra, a optuženi Benson Buza, Marijan Kqira i Kastriot Kqira su osuđeni na novčanu kaznu od po 5.000 (pet hiljada) evra, za krivično delo neovlašćeno posedovanje, kontrola ili držanje oružja iz član 374 stav 2 KZRK-a se smatraju da su dokazane. Sa druge strane, u prilog članu 80. Krivičnog zakona Republike Kosovo, optuženi se osuđuju na jedinstvenu kaznu zatvora i to: - Tune Kqira, na jedinstvenu kaznu zatvora u trajanju od 5 (pet) godina i novčane kaznu u iznosu od 15.000 (petnaest hiljada) €, u ovu kaznu se uračunava i vreme provedeno u pritvoru i kućnom pritvoru od 28.05.2015. do 29.08.2017. godine. - Kastriot Kqira, na jedinstvenu kaznu zatvora u trajanju od 4 (četiri) godine i 6 (šest) meseci i novčanu kaznu u iznosu od 15.000 (petnaest hiljada) €, u ovu kaznu se uračunava i vreme provedeno u pritvoru i kućnom pritvoru od 28.05.2015. godine do 11.10.2017. godine; - Gjon Kqira, sa jedinstvenom kaznom zatvora u trajanju od 4 (četiri) godine i novčanom kaznom od 10.500 (deset hiljada i petsto) €, u ovu kaznu se uračunava i vreme provedeno u pritvoru i kućnom pritvoru od 28.05.2015. do 11.10.2017. godine; Marjan Kqiri, sa jedinstvenom kaznom zatvora u trajanju od 1 (jedne) godine i 8 (osam) meseci i novčanom kaznom u iznosu od 7.500 (sedam hiljada i petsto) evra, u ovu kaznu se uračunava i vreme provedeno u pritvoru i kućnom pritvoru od 28.05.2015. godine do 12.06.2015. godine i od 24.07.2015. godine do 11.10.2017. godine. - Benson Buza, na jedinstvenu kaznu zatvora u trajanju od 3 (tri) godine i 6 (šest) meseci i novčanu kaznu u iznosu od 15.000 (petnaest hiljada) €, u ovu kaznu je uračunato i vreme provedeno u pritvoru i kućnom pritvoru od 28.05. 2015. do 03.10.2017. godine. - Gjekson Kqira, jedinstvenom kaznom zatvora u trajanju od 1 (jedne) godine i 8 (osam) meseci i novčanom kaznom od 2.500 (dve hiljade i petsto) €, u ovu kaznu se uračunava i vreme provedeno u pritvoru i kućnom pritvoru od 28.05.2015. godine do 26.01.2016. godine; - Gëzim Kqira, na jedinstvenu kaznu zatvora u trajanju od 1 (jedne) godine i 8 (osam) meseci i novčana kazna od 2.500 (dve hiljade i petsto) €, u ovu kaznu se uračunava i vreme provedeno u pritvoru i kućnom pritvoru od 10.11.2015. do 02.09.2016. godine. U slučaju da optuženi ne plate novčanu kaznu u roku od 3 (tri) meseca, novčane kazne protiv svakog optuženog biće zamenjene kaznom zatvora, pri čemu će svakom optuženom biti naplaćeno za svakih 20 € novčane kazne, zatvorska kazna u trajanju od

jednog dana; (iii) Žalbe branilaca optuženih Tune Kqira, Gjon Kqira, Marjan Kqira, Gëzim K1ira, u ostalim delovima se odbijaju kao neosnovane; i (iv) tužba ovlašćenih zastupnika oštećenih Pala i Zefa Grude i optuženog Besforta Omaja se odbacuju kao nedozvoljene.

Navodi podnosioca zahteva

24. Podnosioci zahteva tvrde da su im osporenim presudom Vrhovnog suda povređena njihova prava koja su zagwarantovana članovima 30. [Pravo optuženog] i 31. [Pravo na pravično i nepristrasno suđenje] Ustava, kao i članom 1. dodatnog protokola [Zaštita imovine] i 6 [Pravo na pravično suđenje] EKLJP-a.
25. Pozivajući se na navod o povredi člana 31. Ustava u vezi sa članom 6. EKLJP-a, podnosioci zahteva tvrde da je „*osporena presuda potpuno nejasna i nerazumljiva ni za profesionalce u toj oblasti, a kamoli za obične građane. Misija i zaštita prava ne znači samo da se u javnosti stvara utisak da se pravda deli, već da sudovi moraju garantovati i da ubeđuju da se pravda deli. U konkretnom slučaju, Sud je propustio dokazati i odbraniti takvu garanciju, budući da osporena presuda nije razumljiva i krajnje je zbunjujuća.*”
26. Podnosioci zahteva dalje tvrde da je povređeno načelo jednakosti oružja zbog činjenice da nijedna od žalbi optuženih Vrhovnom sudu nije dostavljena njima kao oštećenima da bi oni dali odgovor. Podnosioci zahteva naglašavaju da „*princip jednakosti oružja zahteva da se svakoj strani pruži razumna prilika da iznese svoj slučaj, pod uslovima koji je ne dovode u nepovoljan položaj u odnosu na drugu stranu. Iako ne postoji iscrpna definicija o tome šta su minimalni zahtevi "jednakosti oružja", mora postojati adekvatna proceduralna garancija koja odgovara prirodi predmeta i koja odgovara onome što je u pitanju između strana. To može uključivati prilike za iznošenje činjenica*”.
27. Podnosioci zahteva tvrde da su redovni sudovi na pogrešan i proizvoljan način primenili zakonske odredbe, te da su im povredili prava koja su zagwarantovana članom 31. Ustava u vezi sa članom 6. EKLJP. S tim u vezi, podnosioci zahteva ističu da „*presuda koja je napadnuta ovim zahtevom nije uzela u obzir naše žalbene tvrdnje, koje je Vrhovni sud Kosova trebalo da uzme u obzir. Pravni imovinskopravni zahtev nije rešen. Mi smo bili upućeni na građanski spor. Ovom samovoljnom radnjom, uz potpuno jednostranu primenu ZKPRK-a, rezultat je jednostranost i kršenje naših ljudskih prava, posebno imovinskih. Optuženi su privilegovani, a naša prava su povređena, zajedno sa tim i ustavne gradacije. Kao što vidite iz situacije u dokumentu, ovaj slučaj je dugo trajao, maltretirani smo i imali smo proceduralne troškove angažovanjem advokata i drugih, ali iako smo tražili troškove, sudovi pa čak i Vrhovni sud nam nije sudio i nije dao nikakvo opravdanje. Kada su počinio zločina koji su bili predmet ispitivanja u Vrhovnom sudu proglašeni krivima, pominjani su novčani iznosi koje su od nas uzeli i iznudili, posebno za deo materijalnih iznosa, precizno i odlučno su navedeni iznuđeni iznosi. Zašto da se vodimo u građanskom sporu, gde se izaziva niz sukoba sa ovim ljudima, sada postupak traje već decenijama, a kada se zna opstruktivni afinitet počinilaca krivičnih dela kojima se sudi. Dakle, naša prava su povređena članom 1. dodatnog protokola uz Evropsku konvenciju*”.
28. Dalje, podnosioci zahteva ističu da je „*Presuda Vrhovnog suda je konfuzija i nered, nejasna, nedovoljno obrazložena, a posebno bez razloga u vezi sa našim žalbama. U završnoj fazi, STRK nam je također napravio propuste, jer iako optužbe nisu prošle, nije podnelo žalbu. Žalba je u ranijem postupku uložena na imovinskopravni zahtev, ali je Apelacioni sud ignorisao te žalbene zahteve. Dakle, neosnovanost žalbe STRK-a*”

i svih naših žalbi čini ovaj krivični postupak neustavnim sa stanovišta oštećenih, zbog čega tražimo da Ustavni sud odobri ovaj zahtev – ustavnu žalbu”.

29. Na kraju, podnosioci zahteva traže od Suda da: (i) proglasi zahtev prihvatljivim; (ii) da utvrdi da je došlo do povrede članova 30. i 31. Ustava i člana 1. Dodatnog protokola i 6. EKLJP-a; (iii) da proglasi nevažećim presudu Vrhovnog suda [PA-II. br. 5/2021] od 15. jula 2021. godine i druge presude redovnih sudova.

Relevantne odredbe Ustava, Zakona i Poslovnika o Radu

Ustav Republike Kosovo

Član 31

[Pravo na pravično i nepristrasno suđenje]

"1. Svakom se garantuje jednaka zaštita prava pred sudom, ostalim državnim organima i nosiocima javnih.

2. Svako ima pravo na javno, nepristrasno i pravično razmatranje odluka o pravima i obavezama ili za bilo koje krivično gonjenje koje je pokrenuto protiv njega/nje, u razumnom roku, od strane nezavisnog i nepristrasnog, zakonom ustanovljenog, suda."

[...]

Član 30

[Prava optuženog]

Svako ko je optužen za krivično delo uživa sledeća minimalna prava: (1) da se odmah, na jeziku koji razume, obavesti o prirodi i razlozima optužbe pokrenute protiv njega/nje; (2) da se obavesti o svojim pravima, na osnovu zakona; (3) da ima dovoljno vremena i sredstava za pripremanje svoje odbrane; (4) da dobije besplatnu pomoć prevodioca, ako ne govori ili ne razume jezik na kojem se sprovodi suđenje; (5) pravo na branioca kojeg odabere, da slobodno komunicira sa istim i, ako nema dovoljno sredstava, ovu pomoć dobije besplatno; (6) da se ne primorava da svedoči protiv sebe ili prizna krivicu.

Evropska konvencija o ljudskim pravima

Član 6

(Pravo na pravično suđenje)

1. Prilikom utvrđivanja građanskih prava i obaveza ili osnovanosti bilo kakve krivične optužbe protiv njega, svako ima pravo na pravičnu i javnu raspravu u razumnom roku pred nezavisnim i nepristranim, zakonom ustanovljenim sudom. Presuda se izriče javno, ali se novinari i javnost mogu isključiti s čitavog ili jednog dela suđenja u interesu morala, javnog reda ili nacionalne sigurnosti u demokratskom društvu, kada to nalažu interesi maloletnika ili zaštite privatnog života strana u sporu, ili kada to sud smatra izričito neophodnim zato što bi u posebnim okolnostima publicitet mogao naneti štetu interesima pravde.

(...)

Član 1

Zaštita imovine

Svako fizičko ili pravno lice ima pravo na neometano uživanje svoje imovine. Niko ne može biti lišen svoje imovine, osim u javnom interesu i pod uslovima predviđenim zakonom i opštim načelima međunarodnog prava.

(...)

ZAKONIK br. 04/L-123 O KRIVIČNOM POSTUPKU

Član 381

Ovlašćena lica da podnesu žalbu protiv presude

3. Oštećeno lice može izjaviti žalbu samo zbog odluke suda o kaznenim sankcijama za krivična dela protiv života i tela, seksualnog integriteta ili bezbednosti javnog saobraćaja i troškovima krivičnog postupka.

Zakon o Ustavnom sudu

Član 49 (Rokovi)

„Podnesak se podnosi u roku od 4 meseci. Rok počinje od dana kada je podnosilac primio sudsku odluku. U svim ostalim slučajevima, rok počinje na dan javnog objavljivanja odluke ili akta. Ukoliko se zahtev tiče nekog zakona, onda rok počinje da teče od dana stupanja na snagu istog.”

Poslovník o Radu

Pravilo 39 (Kriterijum o prihvatljivosti)

(1) Sud može smatrati zahtev prihvatljivim:

[...]

*c) ako je zahtev podnet u roku od četiri meseca od dana kada je odluka o poslednjem delotvornom pravnom sredstvu dostavljena podnosiocu zahteva, i
[...].”*

Ocena prihvatljivosti zahteva

30. Sud prvo ispituje da li su ispunjeni uslovi o prihvatljivosti, koji su definisani Ustavom i dalje precizirani Zakonom i Poslovníkom o radu. S tim u vezi, na osnovu stava 1. člana 113. [Jurisdikcija i ovlašćene strane] Ustava, Sud odlučuje samo o predmetima koje je pred Sudom pokrenula ovlašćena strana na zakonit način. Sa druge strane, prema stavu 7. istog člana Ustava, pojedinci su ovlašćeni da iznose navodne povrede svojih prava i sloboda zagarantovanih Ustavom od strane javnih organa, ali tek nakon što iscrpe sva pravna sredstva koja su propisana zakonom.
31. Sud se dalje poziva na uslove prihvatljivosti, kako je navedeno u Zakonu. S tim u vezi, prema stavu 1. člana 47. (Individualni zahtevi), svaki pojedinac ima pravo da traži pravnu zaštitu od Ustavnog suda u slučaju da tvrdi da su njegova pojedinačna prava i slobode zagarantovane Ustavom povređene od strane bilo kojeg organa javne vlasti. Na

- osnovu stava 2. tog istog člana, lice može podneti navedeni zahtev tek nakon što su iscrpljena sva pravna sredstva koja su propisana zakonom.
32. U pogledu ispunjenosti ovih kriterijuma, Sud prvo ističe da je podnosilac zahteva ovlašćena strana, koja osporava akt organa javne vlasti, odnosno Presudu Vrhovnog Suda [PA-II. br. 5/2021] od 15. jula 2021. godine, nakon što je iscrpio sva pravna sredstva koja su propisana zakonom.
  33. Međutim, Sud takođe želi da naglasi da na osnovu člana 49 (Rokovi) Zakona, zahtev se treba podneti u vremenskom roku od četiri (4) meseca. Rok počinje da teče od dana kada je podnosilac zahteva primio sudsku odluku. Ovaj zahtev je propisan i u tački (c) stava (1) pravila 39 (Kriterijum o prihvatljivosti) Poslovnika o Radu, koja navodi se zahtev podnosi u roku od četiri (4) meseca od dana kada je odluka o poslednjem delotvornom pravnom sredstvu dostavljena podnosiocu zahteva.
  34. S tim u vezi, u okolnostima ovog konkretnog slučaja, Sud podseća da podnosilac zahteva osporava Presudu Vrhovnog Suda [PA-II. br. 5/2021] od 15. jula 2021. godine. Povratnica koja je sudu podneta od strane Osnovnog Suda, potvrđuje da su podnosioci zahteva primili osporeni akt dana 17. septembra 2021. godine. Podnosioci zahteva su svoj zahtev podneli poštom dana 20. januara 2022. godine, koji je u Sud došao dana 25. januara 2022. godine, više od 4 meseca od dana kada su primili osporeni akt. Samim tim, Sud zaključuje da je zahtev podnosioca zahteva podnet nakon zakonskog roka od četiri (4) meseca, koji je propisan Zakonom i Poslovníkom o Radu, i samim tim je neprihvatljiv za razmatranje.
  35. U slučajevima kada podnosilac zahteva ima pravo da mu se kopija konačne odluke lokalnih pravosudnih organa dostavi automatski, svrsi i nameri člana 49. Zakona bi najbolje služili kada bi se period od četiri meseca počeo računati od datuma kada je dostavljena prepiska te odluke (vidi slučaj ESLJP-a, *Worm protiv Austrije*, br. 83/1996/702/894, Presuda od 29. avgusta 1997. godine, stav 33).
  36. Sud podseća da je svrha zakonskog roka od 4 (četiri) meseca, u skladu sa članom 49 Zakona i na osnovu pravila 39 (1) (c) Poslovnika o Radu, je da promoviše pravnu sigurnost, obezbeđujući da se slučajevi koji se odnose na ustavna pitanja razmatraju unutar jednog razumnog vremenskog roka i da ranije odluke ne budu konstantno otvorene da bi se osporavale (vidi, između ostalog, slučajeve Suda KI48/21, podnosilac zahteva *Xhavit R. Sadrija*, Rešenje o neprihvatljivosti od 30. juna 2021. godine, stav 44; i KI45/21, podnosilac zahteva *Samedin Bytyqi*, Rešenje o neprihvatljivosti od 20. maja 2021. godine, stav 35; vidi takođe, između ostalog, slučaj ESLJP-a, *Mocanu i drugi protiv Rumunije*, br. 10865/09,45886/07 i 32431/08, Presuda od 17. septembra 2014. godine, stav 258).
  37. U zaključku, na osnovu razloga koji su navedeni iznad, Sud zaključuje da zahtevnije podnet unutar zakonskog roka koji je propisan članom 49 Zakona i pravilom 39 (1) (c) Poslovnika o Radu i, samim tim, Sud ne može da razmotri meritum slučaja, odnosno, da li je u osporenom rešenju došlo do povrede ustavnih prava podnosioca zahteva.

IZ TIH RAZLOGA

Ustavni sud, u skladu sa članom 113.7. Ustava, članom 49. Zakona i u skladu sa pravilom 39. (1) (c) Poslovnika o Radu, dana 16. novembra 2022. godine, jednoglasno

ODLUČUJE

- I. DA PROGLASI zahtev neprihvatljivim;
- I. DA DOSTAVI ovo rešenje stranama;
- II. DA OBJAVI ovo rešenje u Službenom listu, u skladu sa članom 20.4 Zakona;
- III. Ovo rešenje stupana snagu odmah.

Sudija izvestilac

Safet Hoxha

Predsednica Ustavnog suda

Gresa Caka-Nimani

